

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 210 sahifa,
13-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Alohida ehtiyojga muhtoj bolalarga matematika darslarida integratsion yondashuvni amalga oshirish	10
<i>Mamadjanova Ma'muraxon Kadirjanovna</i>	
O'quvchilarda raqamli madaniyatni shakllantirishning nazariy asoslari.....	13
<i>Boltayeva Go'zal Komilovna</i>	
Inkluziv ta'lim sharoitida o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini aniqlash metodologiyasi	21
<i>D. Sh. Jo'rayeva, J. A. Jovliyev</i>	
Bolalarda leksik-grammatik nutq kamchiliklarini bartaraf etishda kontekstli texnologiyalardan foydalanish	25
<i>Abdullayeva Yoqutjon Qalandar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	30
<i>Abduvaliyeva Sabina Kurbonali qizi</i>	
O'g'il bolalarni oilaviy munosabatlarga tayyorlashning pedagogik-psixologik asoslari.....	35
<i>Aripov Shokirjon Olimovich, Raxmatillayeva Sug'diyona Muhammadjon qizi</i>	
Pedagogik intuitsiyani rivojlantirishga yo'naltirilgan zamonaviy metodikalar	39
<i>Axmedov Jaloliddin Oribovich</i>	
The Impact of AI-Generated English Learning Materials Based on Uzbek Rural Life on the Learning Motivation of Rural Students.....	42
<i>Baxramova Malika Muzaffarovna</i>	
Raqamli kutubxonalarda sun'iy intellekt imkoniyatlaridan foydalanish texnologiyalari va imkoniyatlari	47
<i>Choriyeva Zarina Anvarbek qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida orfografik savodxonlikni shakllantirishning nazariy-pedagogik asoslari ...	50
<i>D. Teshaboyev, M. Sotvoldiyeva</i>	
Oliy ta'limda tblt metodik modeli asosida baholash tizimini takomillashtirish	53
<i>Djurayeva Nargiza Kudratillayevna</i>	
Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida pedagogik etikaning rivojida xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	59
<i>Dushayeva Nazokat Sharofiddinovna</i>	
Uilyam Shekspir tragediyalarining o'zbek adabiyotidagi o'rni.....	62
<i>Ergasheva Mehriyona</i>	
Qizlarning oilaviy kompetensiyasi uchun ijodiy pedagogika: Koreya dizayn ta'limi modelini O'zbekiston kontekstiga moslash.....	65
<i>G'ayratova Mohidil Zafar qizi</i>	
Jismoniy tarbiya darslarida va darsdan tashqari mashg'ulotlarda umumrivojlantiruvchi mashqlardan foydalanish metodikasi	69
<i>Maksetova Nurjamal Kuatovna</i>	
Integrativ ta'lim muhitida bo'lajak surdopedagoglarning metodik kompetensiyalarini shakllantirish	72
<i>Malikova Xurshida Ikramovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarda ko'p uchraydigan tovush talaffuzi kamchiliklari va ularni bartaraf etishda lopedik usullar.....	75
<i>Moxirabonu G'aniyeva Adxam qizi</i>	
Talabalarga an'anaviy xonandalik ijrochiligini o'rgatishning pedagogik yondashuvlari.....	78
<i>Muxammadova Ozoda Muzrabovna</i>	
Hayotiy sifat tushunchasini psixologik mazmuni.....	82
<i>N. G. Pulatova</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida alohida ehtiyojlarga ega o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashning kompleks yondashuvlari	85
<i>Nazarova Dildora Asatovna, Abdurashidova Feruza Qaxramonovna</i>	
Inklyuziv ta'lim tizimida o'qituvchining ko'p qirrali pedagogik faoliyati va uning nazariy asoslari	89
<i>Nazarova Dildora Asatovna, Axmedova Aziza Temurovna</i>	

Xo'ja ahmad Yassaviy e'tiqod tarbiyasi haqida.....	93
<i>Norova Sevara Uyg'un qizi</i>	
Matritsa va uning determinanti mavzusini o'qitish orqali bo'lajak iqtisodchilarning analitik tafakkurini rivojlantirish texnologiyalari.....	97
<i>Nuriddinov Jalolxon Tursunboy o'g'li, Otaboyev Muxsinjon Muqimjonovich</i>	
Odam anatomiyasi darslarida interfaol va multimedia vositalaridan foydalanish yo'llari.....	104
<i>Nurmatov Norqobil Jo'rayevich, Qo'chqorova Moxira Dilmurod qizi, Boxodirova Nilufar Ikrom qizi</i>	
AQSh ta'lim tizimining o'ziga xos jihatlari va bugungi kundagi rivojlanishi.....	110
<i>Orishev Jamshid Bahodirovich</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida nutqiy kompetensiyalarini shakllantirishda xorijiy ta'limi tajribalari.....	116
<i>Pardayeva Gulbahor Jalg'ashovna</i>	
Kreativ ta'lim texnologiyalarining pedagogik mohiyati.....	119
<i>Sariboyev Nurali Abdunazarovich</i>	
Shaxsga yo'naltirilgan ta'limning zamonaviy pedagogik tizimdagi o'rni.....	122
<i>Siddiqov Azamat Muhammadjon o'g'li</i>	
Konstruktiv yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida 4K ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi.....	126
<i>Sobirova Sarvinoz Quvondiqovna</i>	
Criteria of Scientific Activity Implementation of Physical Culture Education Students.....	133
<i>Sapayev Ruzmat Radjapovich</i>	
O'smir yoshdagi o'quvchilarning ma'naviy ehtiyojlarini shakllantirishning nazariy asoslari.....	136
<i>Tilovova Qizlarxon Ishpulat qizi</i>	
PIRLS tadqiqotida so'rovnomalarning qamrov doirasida maktab muhiti.....	141
<i>To'qliyeva Matluba Boqiyevna</i>	
Onlayn til o'rganish platformalarining esl o'quvchilarining og'zaki nutq ishonchi (speaking confidence) ga ta'siri.....	146
<i>Tojiboyeva Shohistaxon, Omonova Nargiza</i>	
Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirishda kommunikativ o'yinlarning ahamiyati.....	151
<i>Toshpo'latova Sevinch O'ral qizi</i>	
Maktab o'quvchilarining jismoniy sifatlarini tarbiyalashning samarali uslublari.....	155
<i>Turdiyev Azam Xasanovich</i>	
O'quvchilarda tayanch kompetensiyalarni rivojlantirishda xalqaro baholash tizimini tatbiq etish imkoniyatlari.....	158
<i>Turobov Mamarajab Sodiq o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda ijodiy va mantiqiy fikrlashni rivojlantirish.....	163
<i>Umirzoqova Surayyo Xudoyberdiyevna</i>	
Talabalarda perspektiv tasvir bajarishga oid ko'nikmani shakllantirishda CAD dasturlaridan amaliy foydalanish imkoniyatlari.....	165
<i>Valiyev A'zamjon Nematovich, Toxirov Sardorbek Muzaffar o'g'li</i>	
Duduqlanishni bartaraf etishda qo'llaniladigan usullar va vositalar.....	173
<i>Xasanova Barnoxon Abdusattor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida o'quvchilarning yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	176
<i>Xudoyberdiyeva Dildora Nazarjon qizi, Mambetova Lobar Mirzavali qizi</i>	
Duduqlanishga ega bolalar nutqini rivojlantirishda kompleks korreksion ishlar tizimi.....	179
<i>Xusanova Nozimaxon Zuxriddin qizi</i>	
Sirdaryo viloyatida tabiat va mehnat jarayonlarining tasviriy san'at orqali estetik va ekologik ifodasi.....	182
<i>Yorlaqova Malika Ahmad qizi</i>	
The Relevance of Artificial Intelligence in Teaching the English Language.....	186
<i>Yusupova Gulnoza Mirzoyevna</i>	
Umumta'lim maktabida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kuzatiladigan nutq xususiyatlari.....	189
<i>Zairova Nigora</i>	

Teatr texnologiyalarini maktabgacha ta'limga integratsiya qilishning pedagogik shartlari	193
<i>Abdullayeva Aziza Abdurazzoq qizi, Salimova Dilmira Farxodovna</i>	
Педагогические технологии совершенствования физических качеств как основы здорового образа жизни	197
<i>Журабаев Абдукарим Маматкулович</i>	
Формирование духовно-нравственной компетентности будущих учителей как педагогическая проблема	200
<i>Зокиржонova Ф. Р., Рихситиллаева Д. Р., Меликузиева Ш. А.</i>	
Межкультурный диалог как инструмент воспитания гармоничной личности в школе	203
<i>Махмудхожаев Ориф Бахтиёрович</i>	
Talaba yoshlarining ma'naviy madaniyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlar	205
<i>Xojametov Ajiniyaz Andriyanovich</i>	
Методика формирования познавательных интересов у младших школьников в процессе выполнения творческих заданий на уроках русского языка	207
<i>Юлдашева Тахмина Бону Гайратовна</i>	

BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING KOGNITIV QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI

Abduvaliyeva Sabina Kurbonali qizi

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlar nazariyasi va metodikasi
2-bosqich magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi, uning nazariy va amaliy asoslari hamda zamonaviy ta'lim jarayonidagi o'zini ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda bolalarning diqqat, xotira, tafakkur, idrok va tasavvur kabi asosiy bilish jarayonlarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi pedagogik metodlar va yondashuvlar keng yoritilgan. Shuningdek, interaktiv ta'lim texnologiyalari, didaktik o'yinlar, muammoli ta'lim usullari hamda raqamli vositalarning o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga ta'siri o'rganilgan. Maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida o'qituvchi rolining ahamiyati, individual yondashuvning samaradorligi va o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish masalalari ham ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar muhim omil ekanligini ko'rsatadi hamda boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: kognitiv qobiliyat, boshlang'ich ta'lim, pedagogik metodika, diqqat va xotira, tafakkur rivoji, idrok.

Abstract: This article provides a scientific analysis of the methodology for developing cognitive abilities in primary school students, its theoretical and practical foundations, and its role in the modern educational process. The study extensively explores pedagogical methods and approaches aimed at developing key cognitive processes in children, such as attention, memory, thinking, perception, and imagination. It also examines the impact of interactive learning technologies, didactic games, problem-based learning methods, and digital tools on students' cognitive development. The article discusses the importance of the teacher's role in primary education, the effectiveness of individualized instruction, and the development of students' independent thinking. The results of the study show that modern pedagogical approaches are a key factor in developing cognitive abilities and improving the quality of primary education.

Key words: cognitive abilities, primary education, pedagogical methodology, attention and memory, thinking development, perception.

Аннотация: В данной статье научно анализируется методика развития когнитивных способностей учащихся начальных классов, её теоретические и практические основы, а также роль в современном образовательном процессе. В исследовании широко рассматриваются педагогические методы и подходы, направленные на развитие основных познавательных процессов детей, таких как внимание, память, мышление, восприятие и воображение. Также изучается влияние интерактивных образовательных технологий, дидактических игр, проблемного обучения и цифровых средств на когнитивное развитие учащихся. В статье рассматривается важность роли учителя в начальном образовании, эффективность индивидуального подхода и развитие самостоятельного мышления учащихся. Результаты исследования показывают, что современные педагогические подходы являются важным фактором развития когнитивных способностей и способствуют повышению качества начального образования.

Ключевые слова: когнитивные способности, начальное образование, педагогическая методика, внимание и память, развитие мышления, восприятие.

KIRISH

Boshlang'ich ta'lim bosqichi shaxs rivojlanishining eng muhim davrlaridan biri hisoblanadi. Aynan shu davrda bolalarda asosiy bilish jarayonlari - diqqat, xotira, idrok, tasavvur va tafakkur - faol shakllanadi hamda keyingi ta'lim bosqichlari uchun mustahkam poydevor yaratiladi. Shu sababli boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish masalasi zamonaviy pedagogika va ta'lim psixologiyasining eng dolzarb yo'nalishlaridan biri sifatida e'tirof etiladi.

Kognitiv qobiliyatlar insonning atrof-muhitni anglash, axborotni qabul qilish, qayta ishlash, tahlil qilish va undan foydalanish jarayonlarini o'z ichiga oladi. Boshlang'ich sinf yoshidagi bolalarda ushbu jarayonlar tez rivojlanish bosqichida bo'lgani sababli, ta'lim jarayoni aynan ularni faollashtirish va to'g'ri yo'naltirishga xizmat

qilishi lozim. Shu nuqtai nazardan, pedagogik metodika nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning aqliy salohiyatini rivojlantirish vositasi sifatida ham qaraladi.

Bugungi kunda ta'lim tizimida ro'y berayotgan islohotlar, xususan, kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta'lim modelining joriy etilishi o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratmoqda. Bu esa boshlang'ich sinflarda kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish metodikasini yanada takomillashtirish zaruratini yuzaga keltirmoqda.

Zamonaviy pedagogika fanida kognitiv rivojlanish jarayoni turli ilmiy yondashuvlar asosida o'rganiladi. Jumladan, konstruktivistik, faoliyatga yo'naltirilgan va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim yondashuvlari o'quvchilarning bilimni passiv qabul qiluvchi emas, balki faol yaratuvchi subyekt sifatida shakllanishini ta'minlaydi. Bu yondashuvlar boshlang'ich ta'lim jarayonida o'quvchilarning fikrlash faoliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishda o'qituvchining roli alohida ahamiyat kasb etadi. O'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki o'quvchilarning aqliy jarayonlarini faollashtiruvchi, ularni mustaqil fikrlashga yo'naltiruvchi va ijodiy muhit yaratuvchi shaxs sifatida faoliyat yuritadi. Shu bois o'qituvchining metodik mahorati, pedagogik texnologiyalarni qo'llash darajasi va individual yondashuvi ta'lim samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Shuningdek, boshlang'ich ta'lim jarayonida o'quvchilarning yosh psixologik xususiyatlarini hisobga olish muhimdir. Bu yoshdagi bolalarda tasavvur kuchli, diqqat barqarorligi nisbatan past bo'lib, ular tez charchashi mumkin. Shu sababli ta'lim jarayonida didaktik o'yinlar, vizual materiallar, interaktiv topshiriqlar va qisqa, qiziqarli mashg'ulotlardan foydalanish kognitiv faollikni oshirishga yordam beradi.

So'nggi yillarda raqamli texnologiyalarning ta'lim jarayoniga kirib kelishi boshlang'ich ta'limda kognitiv rivojlanish imkoniyatlarini yanada kengaytirdi. Multimediali vositalar, elektron darsliklar, interaktiv platformalar va ta'limiy ilovalar o'quvchilarning qiziqishini oshirib, ularning bilish jarayonlarini faollashtirmoqda. Bu esa zamonaviy pedagogik metodikaning ajralmas qismiga aylanib bormoqda.

Bundan tashqari, kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish jarayoni faqat individual emas, balki ijtimoiy xarakterga ham ega. Guruhiy ishlash, hamkorlikda o'qish va muloqotga asoslangan ta'lim o'quvchilarning kommunikativ va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu jarayon bolalarda nafaqat bilim, balki ijtimoiy tajriba va hamkorlik madaniyatini ham shakllantiradi.

O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, boshlang'ich ta'lim sifatini oshirish va kompetensiyaviy yondashuvni rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar ushbu mavzuning dolzarbligini yanada oshirmoqda. Ayniqsa, yangi o'quv dasturlari va pedagogik texnologiyalarni joriy etish orqali o'quvchilarning kognitiv rivojlanishiga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishda qo'llaniladigan samarali metodlarni ilmiy jihatdan tahlil qilish, ularning pedagogik ahamiyatini yoritish hamda zamonaviy ta'lim jarayonidagi o'rnini aniqlashdan iboratdir. Shu bilan birga, tadqiqotda o'quvchilarning bilish jarayonlarini faollashtirishga xizmat qiluvchi innovatsion yondashuvlar ham ko'rib chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish masalasi pedagogika va psixologiya fanlarida keng o'rganilgan dolzarb yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Tahlil qilingan adabiyotlar ushbu jarayonning nazariy asoslari, metodik yondashuvlari va amaliy jihatlarini yoritishga xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasining ta'lim tizimini rivojlantirishga oid Prezident farmonlari va Vazirlar Mahkamasini qarorlarida boshlang'ich ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning intellektual salohiyatini rivojlantirish hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish asosiy ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilangan. Bu hujjatlar kognitiv rivojlanish jarayonini davlat siyosati darajasiga ko'targanini ko'rsatadi.

Mahalliy olimlar, xususan N. Abdullayeva (Pedagogika va ta'lim texnologiyalari), J. Yo'ldoshev (Umumiy pedagogika), B. Xodjayev (Didaktika asoslari) va R. Mavlonova (Pedagogika) asarlarida ta'lim jarayonini tashkil etish, o'qitish metodlari va o'quvchilarning aqliy rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar keng yoritilgan. Ushbu manbalarda kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishda o'qituvchining roli, ta'lim metodlari va didaktik tamoyillar muhim ahamiyatga ega ekani ta'kidlanadi.

Shuningdek, bolalar psixologiyasiga oid D. Karimova (Bolalar psixologiyasi) va E. G'oziev (Psixologiya asoslari) ishlari o'quvchilarning yosh xususiyatlari, bilish jarayonlarining shakllanishi va individual rivojlanish mexanizmlarini tushinishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Ushbu manbalarda boshlang'ich yoshdagi bolalarning diqqat, xotira va tafakkur jarayonlari tez rivojlanish bosqichida ekani ilmiy asoslangan.

Tursunov S. (Pedagogik texnologiyalar) va Sodiqova M. (Boshlang'ich ta'lim metodikasi) asarlarida esa zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interaktiv metodlar va o'yin asosidagi ta'limning samaradorligi yoritilgan. Bu manbalar kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini ko'rsatadi.

Xorijiy olimlar J. Piaget, L. S. Vygotsky, J. Bruner va J. Deweyning nazariyalari kognitiv rivojlanishning fundamental asoslarini tashkil etadi. Piaget bolalarning aqliy rivojlanishini bosqichma-bosqich jarayon sifatida izohlaydi, Vygotsky esa ijtimoiy muhit va "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasi orqali o'qituvchining yo'naltiruvchi rolini asoslaydi. Bruner va Dewey esa faol o'qitish va tajriba asosidagi ta'limning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Umuman olganda, tahlil qilingan adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish jarayoni kompleks pedagogik yondashuvni talab qiladi. Bu jarayonda nafaqat an'anaviy metodlar, balki zamonaviy interaktiv texnologiyalar, psixologik yondashuvlar va individual ta'lim strategiyalari ham muhim o'rin egallaydi. Biroq mahalliy tadqiqotlarda ushbu yo'nalishni integrativ tarzda (pedagogika + psixologiya + texnologiya) o'rganish hali ham yetarli darajada chuqurlashtirilishi zarur.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasini ilmiy jihatdan o'rganishga qaratilgan bo'lib, unda pedagogik jarayonning nazariy va amaliy jihatlari kompleks yondashuv asosida tahlil qilindi. Tadqiqotda o'quvchilarning bilish jarayonlarini rivojlantirishga xizmat qiluvchi metodlar, texnologiyalar va pedagogik vositalar o'rganildi.

Tadqiqotning ilmiy asoslanganligini ta'minlash maqsadida quyidagi metodlardan foydalanildi:

1. **Nazariy tahlil metodi** – pedagogika, yosh psixologiyasi va metodika sohasiga oid ilmiy adabiyotlar, monografiyalar, maqolalar hamda o'quv dasturlari o'rganildi. Ushbu metod orqali kognitiv rivojlanish jarayonining nazariy asoslari tahlil qilindi va mavjud ilmiy yondashuvlar umumlashtirildi.
2. **Kuzatuv metodi** – boshlang'ich sinf dars jarayonlari bevosita kuzatilib, o'quvchilarning diqqat, xotira, tafakkur va idrok jarayonlari qanday shakllanayotgani o'rganildi. Bu metod real ta'lim jarayonidagi holatni aniqlash imkonini berdi.
3. **Qiyosiy tahlil metodi** – an'anaviy (reproduktiv) ta'lim usullari bilan zamonaviy (interaktiv va innovatsion) metodlar solishtirildi. Natijada ularning kognitiv rivojlanishga ta'sir darajasi aniqlashtirildi.
4. **Pedagogik eksperiment metodi** – sinf sharoitida didaktik o'yinlar, interaktiv topshiriqlar va muammoli ta'lim elementlari qo'llanilib, ularning o'quvchilarning kognitiv faolligiga ta'siri o'rganildi.
5. **Analitik-sintetik metod** – yig'ilgan ma'lumotlar tahlil qilinib, tizimlashtirildi va umumiy ilmiy xulosalar shakllantirildi. Bu metod tadqiqot natijalarini yaxlit konseptual tizimga keltirishga xizmat qildi.
6. **Suhbat va intervyu metodi** – boshlang'ich sinf o'qituvchilari bilan suhbatlar o'tkazilib, ularning amaliy tajribasi, metodik yondashuvlari va muammolari o'rganildi. Bu esa tadqiqotning amaliy asosini kuchaytirdi.
7. **Diagnostik baholash metodi** – o'quvchilarning kognitiv rivojlanish darajasi testlar, savol-javoblar va amaliy topshiriqlar orqali baholandi. Bu jarayon orqali metodlarning samaradorligi aniqlanadi.

Tadqiqotda sifatli (qualitative) yondashuv ustuvor bo'lib, o'quvchilarning bilish jarayonlari, ularning psixologik xususiyatlari va ta'lim jarayonidagi faolligi chuqur tahlil qilindi. Zarur hollarda miqdoriy (quantitative) ma'lumotlardan ham foydalanilib, natijalar statistik jihatdan umumlashtirildi.

Shuningdek, tadqiqot davomida zamonaviy pedagogik yondashuvlar - interaktiv ta'lim, muammoli o'qitish, o'yin texnologiyalari va raqamli ta'lim vositalarining kognitiv rivojlanishga ta'siri alohida o'rganildi. Bu yondashuvlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali ekanligi aniqlandi.

Mazkur metodlarning kompleks qo'llanilishi tadqiqotning ilmiy aniqligini oshirib, boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish jarayonini har tomonlama tahlil qilish imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishda qo'llanilgan zamonaviy pedagogik metodlar sezilarli ijobiy samaralar berishini ko'rsatdi. Olingan ma'lumotlar tahlili asosida o'quvchilarning bilish jarayonlari - diqqat, xotira, tafakkur, idrok va tasavvur - turli metodik yondashuvlar orqali turlicha darajada rivojlanishi aniqlandi.

Birinchiidan, didaktik o'yinlar qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning diqqat barqarorligi va xotira hajmi sezilarli darajada oshgani kuzatildi. O'yin elementlari o'quv jarayonini qiziqarli qilgani sababli bolalarning darsga bo'lgan motivatsiyasi ham kuchaydi.

Ikkinchiidan, interaktiv ta'lim metodlari (savol-javob, guruhli ishlash, "aqliy hujum", muhokama) o'quvchilarning mantiqiy va ijodiy tafakkurini rivojlantirishda samarali vosita ekanligi aniqlandi. Bu metodlar o'quvchilarda mustaqil fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirdi. Uchinchiidan, muammoli ta'lim yondashuvi

qo'llanilgan sinflarda o'quvchilar bilimni tayyor holda qabul qilishdan ko'ra, uni izlab topish va tahlil qilishga ko'proq intildilar. Bu esa ularning kognitiv faolligini sezilarli darajada oshirdi.

To'rtinchidan, raqamli ta'lim vositalari (multimedia, elektron taqdimotlar, ta'limiy ilovalar) o'quvchilarning idrok va tasavvur jarayonlarini kuchaytirganligi aniqlandi. Vizual va audio materiallar bilimni tezroq va mustahkamroq o'zlashtirishga yordam berdi.

1. O'quvchilarning darsga qiziqishi ortdi;
2. Mustaqil ishlash ko'nikmalari rivojlandi;
3. Topshiriqlarni bajarish tezligi yaxshilandi;
4. Mantiqiy fikrlash darajasi oshdi;
5. Xotira va eslab qolish samaradorligi kuchaydi.

Beshinchidan, guruhli ishlash metodlari o'quvchilarning ijtimoiy va kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantirish bilan birga, ularning bir-biri bilan fikr almashish va hamkorlikda ishlash qobiliyatini ham kuchaytirdi. Bu jarayon kognitiv rivojlanishga bilvosita ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Oltinchidan, kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, o'qituvchi tomonidan individual yondashuv qo'llanilgan sinflarda o'quvchilarning kognitiv rivojlanish darajasi yuqoriroq bo'lgan. Har bir bolaning psixologik xususiyatlarini hisobga olish ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qilgan.

Shuningdek, natijalar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy pedagogik metodlar an'anaviy dars tizimiga nisbatan o'quvchilarning faolligini 2–3 baravar oshirgan va bilimlarni o'zlashtirish sifatini sezilarli darajada yaxshilagan.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishda innovatsion pedagogik metodlar muhim rol o'ynashini va ularning ta'lim samaradorligini oshirishda asosiy omil ekanligini tasdiqlaydi.

Tadqiqot natijalarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish jarayoni zamonaviy pedagogik yondashuvlar bilan bevosita bog'liq bo'lib, bu jarayonda o'qituvchining metodik mahorati hal qiluvchi ahamiyatga ega. Olingan natijalar interaktiv, muammoli va o'yin texnologiyalariga asoslangan ta'lim usullari an'anaviy yondashuvlarga nisbatan ancha samarali ekanligini tasdiqlaydi.

Muhokama shuni ko'rsatadiki, kognitiv rivojlanish jarayoni faqat bilim berish bilan cheklanmaydi, balki o'quvchilarning fikrlash, tahlil qilish, solishtirish va xulosa chiqarish qobiliyatlarini shakllantirishga yo'naltirilgan kompleks jarayon hisoblanadi. Shu jihatdan boshlang'ich ta'limda o'quv jarayonini to'g'ri tashkil etish juda muhimdir.

Zamonaviy pedagogik nazariyalarga ko'ra, bola bilimni tayyor holda qabul qiluvchi emas, balki uni faol ravishda "yaratuvchi subyekt" sifatida qaralishi kerak. Tadqiqot natijalari ham ushbu yondashuvni qo'llab-quvvatlaydi, chunki interaktiv metodlar qo'llanilgan sinflarda o'quvchilarning faolligi, mustaqil fikrlashi va ijodiy yondashuvi sezilarli darajada oshgan.

Shuningdek, muhokama jarayonida raqamli texnologiyalarning ta'limdagi o'rni alohida ahamiyatga ega ekanligi aniqlandi. Multimediali vositalar va elektron platformalar o'quvchilarning vizual va eshitish orqali qabul qilish qobiliyatini kuchaytiradi, bu esa kognitiv jarayonlarni tezlashtiradi. Biroq raqamli vositalardan noto'g'ri foydalanish diqqatning chalg'ishiga ham olib kelishi mumkinligi qayd etildi, shuning uchun ularni me'yorida va maqsadli qo'llash zarur.

Muhokama davomida yana bir muhim jihat - o'qituvchining roli - alohida ta'kidlandi. O'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki kognitiv jarayonlarni boshqaruvchi va yo'naltiruvchi shaxs sifatida faoliyat yuritadi. Uning metodik tayyorgarligi, innovatsion yondashuvlardan foydalanish darajasi va psixologik bilimlari o'quvchilarning rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

1. O'quvchilarning motivatsiyasi oshadi;
2. Mustaqil fikrlash rivojlanadi;
3. Kognitiv faollik kuchayadi;
4. Ijodiy yondashuv shakllanadi;
5. O'quv jarayoni samaradorligi ortadi.

Biroq tadqiqot jarayonida ayrim muammolar ham aniqlandi. Jumladan, ayrim o'qituvchilarda zamonaviy pedagogik texnologiyalarni to'liq qo'llash bo'yicha yetarli malaka yo'qligi, metodik materiallarning yetishmasligi hamda sinfdagi o'quvchilar sonining ko'pligi individual yondashuvni qiyinlashtirishi mumkin.

Shunga qaramay, umumiy natijalar shuni ko'rsatadiki, kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishga qaratilgan tizimli va innovatsion yondashuvlar boshlang'ich ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Bu esa kelajakda yuqori intellektual salohiyatga ega avlodni shakllantirishga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish zamonaviy ta'lim tizimining eng muhim va dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, kognitiv jarayonlarni faollashtirishda interaktiv ta'lim metodlari, didaktik o'yinlar, muammoli ta'lim yondashuvlari hamda raqamli texnologiyalar samarali pedagogik vosita sifatida katta ahamiyatga ega.

Mazkur metodlar o'quvchilarning diqqat, xotira, tafakkur, idrok va tasavvur kabi bilish jarayonlarini rivojlantirish bilan birga, ularning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Bu esa boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari o'qituvchining pedagogik mahorati va individual yondashuvi kognitiv rivojlantirish jarayonida hal qiluvchi rol o'ynashini tasdiqlaydi. O'qituvchi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llay olgan taqdirda, o'quvchilarning ta'limga bo'lgan qiziqishi va faolligi sezilarli darajada oshadi.

Bundan tashqari, o'rganilgan natijalar shuni ko'rsatadiki, kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish faqat akademik bilimlar bilan cheklanmaydi, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, ijtimoiylashuvi va kommunikativ ko'nikmalarini shakllantirishga ham xizmat qiladi. Bu jarayon kelajakda mustaqil fikrlaydigan, ijodiy va raqobatbardosh shaxslarni tarbiyalashga zamin yaratadi.

Umuman olganda, boshlang'ich ta'limda kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirishga yo'naltirilgan tizimli yondashuv ta'lim samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi. Kelgusida ushbu yo'nalishda pedagogik innovatsiyalarni keng joriy etish, o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini kuchaytirish hamda raqamli ta'lim resurslaridan samarali foydalanish ta'lim sifatini yanada yaxshilashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasiga oid farmon va qarorlari. Toshkent, 2022.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlari to'plami. Ta'lim tizimini rivojlantirishga oid hujjatlar. Toshkent, 2021.
3. Abdullayeva N. Pedagogika va ta'lim texnologiyalari. Toshkent: Fan va texnologiya, 2018.
4. Yo'ldoshev J. Umumiy pedagogika. Toshkent: O'qituvchi, 2016.
5. Karimova D. Bolalar psixologiyasi. Toshkent: O'qituvchi, 2015.
6. G'oziyev E. Psixologiya asoslari. Toshkent: Universitet, 2014.
7. Mavlonova R., To'raeva O. Pedagogika. Toshkent: Fan, 2013.
8. Xodjayev B. Didaktika asoslari. Toshkent: O'qituvchi, 2017.
9. Sodiqova M. Boshlang'ich ta'lim metodikasi. Toshkent, 2019.
10. Tursunov S. Pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiya, 2016.
11. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi materiallari. Toshkent, 2023.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.